

U.G. 4th Semester Examination - 2022

SANSKRIT

[HONOURS]

Course Code : SANS-H-CC-T-10

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं दशानां प्रश्नानामुत्तरं सरलसुरगिरा देवनागरीलिपिञ्चाश्रित्य प्रदेयम् : $2 \times 10 = 20$
- क) कस्मिन् नक्षत्रे बुद्धोऽजायत? कथं तस्य जन्म अभवत्?
- ख) 'बुद्धचरितम्' इति महाकाव्यस्य प्रथमसर्गस्य नाम किम्? भगवान् बुद्धः कस्मिन् वंशेऽजायत?
- ग) "दिव्या मयादित्यपथे श्रुता वाक्"—बुद्धस्य दर्शने को नाम महर्षिः शाक्येश्वरस्य आलयमाजगाम? आदित्यपथे आगच्छता तेन का वाक् श्रुता?
- घ) दारशिकोमहाभागेन कति उपनिषदां कस्यां भाषायामनुवादः कृतः? तत्कृतस्यानूदितग्रन्थस्य नाम किम्?
- ङ) उइलियामजोन्स (William Jones) महाभागेन कस्या उपनिषदः आङ्गलानुवादः कृतः? केन आङ्गलकविना कठोपनिषद् अनूदिता?

- च) इल्याण्डप्रदेशे भगवद्गीतायाः प्रथमतया आङ्गलानुवादः केन कृतः? एडुइन-आर्नल्ड (Edwin Arnold) महोदयेन सम्पादितायाः गीतायाः नाम किम्?
- छ) संस्कृतसाहित्ये वेतालपञ्चविंशतिः कति कथानां संकलनम् आसीत्? वङ्गभाषायां अस्य ग्रन्थस्य अनुवादः केन कृतः?
- ज) आरवीभाषायां पञ्चतन्त्रस्य अनुवादः केन कृतः? अस्य अनूदितग्रन्थस्य नाम लिख्यताम्।
- झ) शुकसप्ततिकथा-इति गल्पग्रन्थस्य वङ्गभाषामनूदितसंस्करणस्य नाम किमासीत्? तस्य अनुवादकः कः आसीत्?
- ञ) मायानमारप्रदेशे रामायणस्य कति संस्करणानि प्राप्यन्ते? कानि च तानि?
- ट) कम्बोडियाप्रदेशे रामायणस्य कथा प्रथमतया कुत्र परिलक्ष्यते? कम्बोडियाप्रदेशे रामायणं केन नाम्ना अभिधीयते?
- ठ) मालयेशियाप्रदेशे रामायणं केन नाम्ना परिचीयते? अस्य देशस्य रामायणकथामाश्रित्य विरचितं लोकनृत्यं किम्?
- ड) उइलियामजोन्स (William Jones) महाभागकृतमभिज्ञान-शाकुन्तलस्य आङ्गलानुवादमाधारीकृत्य जार्मानभाषायां तत्ग्रन्थस्यानुवादः केन कृतः? तदनुदितग्रन्थस्य नाम लिख्यताम्।
- ढ) कालिदासस्य कुमारसम्भवमिति महाकाव्यस्य प्रथमतया आङ्गलभाषायामनुवादः केन कृतः? तदनुवादकं केन नाम्नाभिहितम्?
- ण) आमेरिकाप्रदेशस्य कस्मिन् संस्कृताध्ययनकेन्द्रे "Sanskrit and Indian Studies"—आधारीकृत्य संस्कृतभाषाचर्चा भवति? 'स्टव्ह-होम्'—इति विश्वविद्यालयः (Stockholm University) कस्मिन् देशे स्थितः?

2. Answer any **four** of the following questions either in Sanskrit or Bengali or English: 5×4=20

- a) Translate any **one** of the following verses into Bengali or English:
- i) क्रमेण गर्भादिभिनिःसृतः सन् वभौ च्युतः खादिव योन्यजातः ।
कल्पेष्वनेकेषु च भावितात्मा यः संप्रजानन् सुषुवे न मूढः ॥
- ii) तथागतोत्पादगुणेन तुष्टाः शुद्धाधिवासाश्च विशुद्धसत्त्वाः ।
देवा ननन्दुर्विगतेऽपि रागे मग्नस्य दुःखे जगतो हिताय ॥
- b) Write a short note on the various translations of श्रीमद्भगवद्गीता (*śrīmadbhagavadgītā*) and their influence in the Western Country.
- c) Discuss in brief about the influence of सिंहासनद्वात्रिंशिका (*siṃhāsanadvātriṃśikā*) in Western language and literature.
- d) Write a short note on the influence of महाभारत (*mahābhārata*) in South East Asian Folk Culture.
- e) Discuss about the contribution of Friedrich Max Müller and Paul Deussen on Indian Oriental Studies.
- f) Discuss about various Sanskrit Study Centres in Asian Countries and their contribution in the world.

3. Answer any **two** of the following questions. One must be written in Sanskrit with *devanāgarī* script: 10×2=20

- a) i) Explain with context the following verse in Sanskrit with *devanāgarī* script—
बोधाय जातोऽस्मि जगद्धितार्थमन्त्या भवोत्पत्तिरियं ममेति ।
चतुर्दिशं सिंहगतिर्विलोक्य वाणीं च भव्यार्थकरीमुवाच ॥
- ii) What was the effect of the miraculous birth of Buddha on nature and all living beings? 10
- b) Discuss the various recensions of पञ्चतन्त्र (*pañcatantra*). Write an essay about the influence of *pañcatantra* through the translations of Eastern and Western Languages. 4+6
- c) What is meant by Sufism? What is the relation between Upaniṣads and Sufism? Discuss in brief the influence of Sufism on Upaniṣads. 2+5+3
- d) Discuss in brief the English and German translations of मेघदूतम् (*meghadūta*) and विक्रमोर्वशीयम् (*vikramorvaśīya*) of Kalidāsa. 5+5